

**Storumans
kommun**
LUSPIE

Undersökning

**Detaljplan för bostäder på fastigheterna
Björkfors 1:635 och 1:636 i Hemavan,
Storumans kommun, Västerbottens län**

*Dnr: 2019.0544-315
Upprättad: 2019-08-21*

Detaljplan för bostäder på fastigheterna Björkfors 1:635 och 1:636 i Hemavan

Undersökning av detaljplanens miljöpåverkan

Strategisk miljöbedömning

Enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen och 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken innefattar en strategisk miljöbedömning att kommunen ska samråda om hur omfattningen av och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning ska avgränsas (avgränsningssamråd), upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), ge tillfälle till synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och förslaget till plan eller program, samt att ta hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter innan planen eller programmet antas eller läggs till grund för reglering.

Undersökning

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken krävs det att kommunen vid upprättande eller ändrande av en plan eller ett program gör en undersökning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och om en strategisk miljöbedömning ska göras eller inte.

Krävs en strategisk miljöbedömning ska redovisningen ske i planbeskrivningen (4 kap 34 § och 33 § första stycket 4 plan- och bygglagen).

Om en strategisk miljöbedömning inte ska göras, ska skälen redovisas i planbeskrivningen, enligt 4 kap. 33 § 1 första stycket och 33 b § plan- och bygglagen.

Ställningstagande

Detaljplanen antas inte medföra betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken och 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) är inte nödvändig. I denna undersökning redovisas innehållet (omfattning) och detaljeringsgrad för de utredningar som ska genomföras under det fortsatta planarbetet.

Motiv till ställningstagandet

Undersökningen grundas på följande:

- Planen möjliggör endast delvis ändrade planbestämmelser inom befintlig bebyggelse.
- Genomförandet bedöms i övrigt inte innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormerna riskerar inte att överskridas.
- Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan.

Detaljplanens positiva inverkan på miljön, hälsa m.m.:

- Detaljplanen innebär bebyggelse av mindre lägenheter i ett centralt läge. Planen bedöms understödja en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

I kommande planarbete ska dessa frågor hanteras särskilt:

- Dagvattenfrågan ska tydligt hanteras i kommande detaljplan.
- Tillkommande bebyggelse anpassas till landskapsbilden.
- Bedömning av trafikbuller och farligt godsled ska hanteras.

Sammanfattning av vilka utredningar/undersökningar som krävs av exploitör

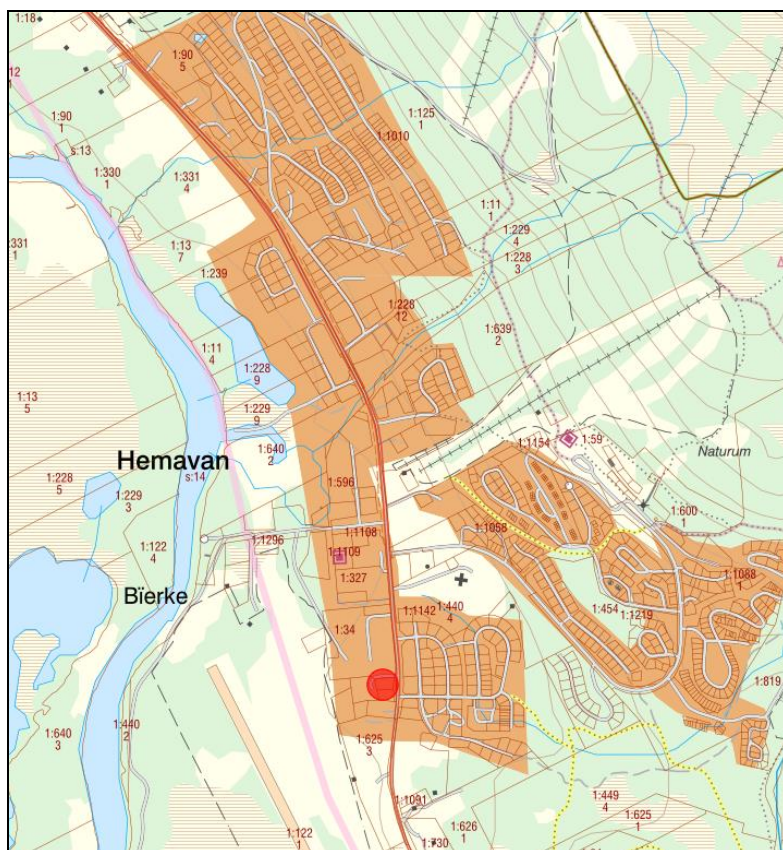
- Trafikbullerutredning (väg och flyg).
- Riskbedömning farligt gods.
- Geoteknisk undersökning.

Bakgrund och planens syfte

Björkfors Fastighets AB har ansökt om att få upprätta detaljplan för bostäder på fastigheten Björkfors 1:635 och 1:636. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2019-06-26, § 96, att påbörja arbetet med att upprätta detaljplan. Planen handläggs genom standard förfarandet. Exploatörens tidiga skiss redovisas som **bilaga 1**. Utkast av plankarta illustrerad med gällande vägplan redovisas som **bilaga 2**.

Området ligger i centrala delen av Hemavan och inom planlagt område. Planens syfte är att möjliggöra en utveckling av området med nya bostäder i form av lägenhetshus.

Orienteringskarta. Aktuellt område är markerat med rött.

Bestämmelser

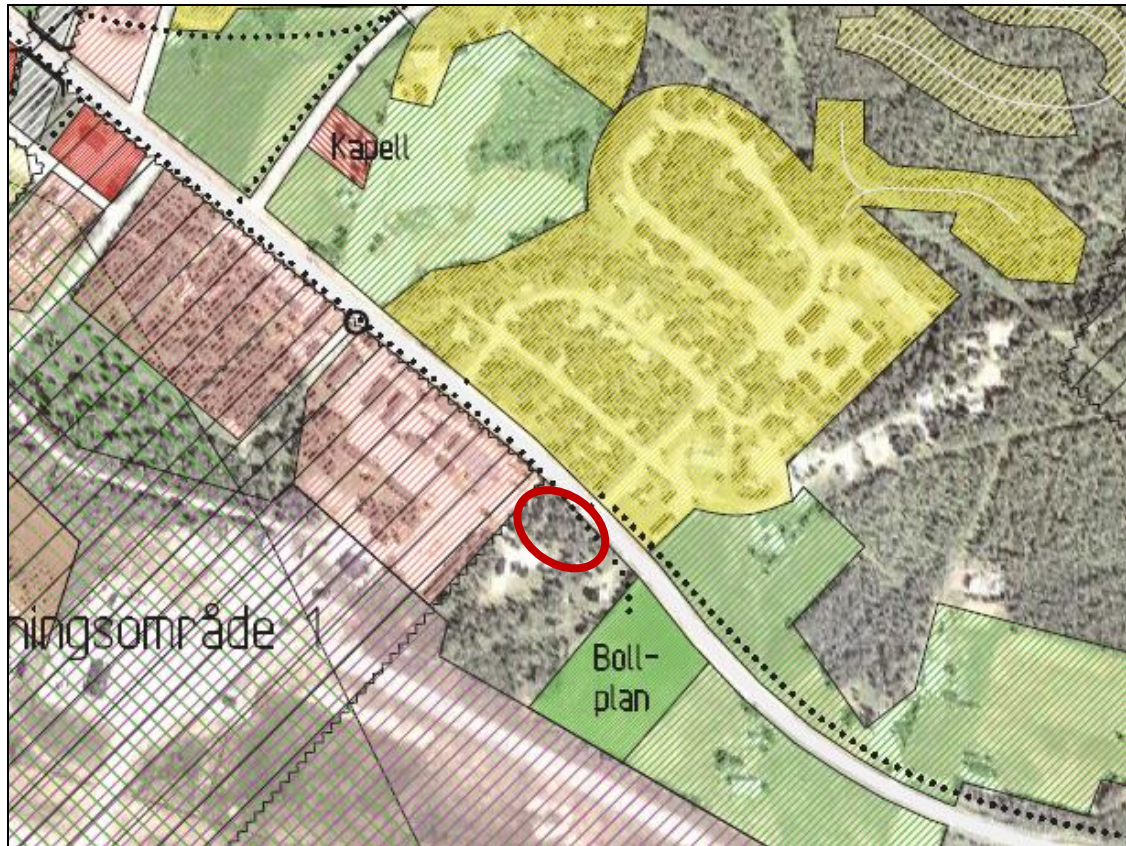
Riksintressen

Området ligger inom riksintresse för Friluftsliv (Vindelfjällen enligt 3 kap § 6 MB), rörligt friluftsliv. Området ligger i anslutning till riksintresse för kommunikationer (väg E12 enligt 3 kap § 8 MB). Väg E12 är även en rekommenderad väg för transporter av farligt gods. Området ligger också i närheten av riksintresse för naturvård.

Fördjupad översiktsplan (FÖP)

Enligt FÖP för Hemavan från 2011 är området inte utpekad för någon speciell tilltänkt markanvändning. Dock bedömer kommunen att föreslagen åtgärd inte strider mot gällande FÖP.

Utdrag från gällande FÖP. Ungefärligt planområde är inringat med rött.

Detaljplaner

Fastigheten ligger inom redan planlagt område.

- Byggnadsplan för fastigheterna Björkfors 1:33, 1:40 och del av 1:34 och 1:43 m.fl., fastställd 1980. Aktnr 24-P1981-15.

Miljö kvalitetsnormer Vatten

Platsen ligger öst om grundvattenförekomst (SE730570-14653) samt i närheten av vattendrag Umeälven (SE730861-146315) och Ahasjön (SE730050-146627) som är klassat enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige).

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	<i>Relevant</i>	<i>Inte relevant</i>
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö	X	
Natur- och terrängförhållande	X	
Rennäring		X
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd		X
Kommunikationer	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen	X	
Klimatpåverkan	X	
Måluppfyllelse	X	

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

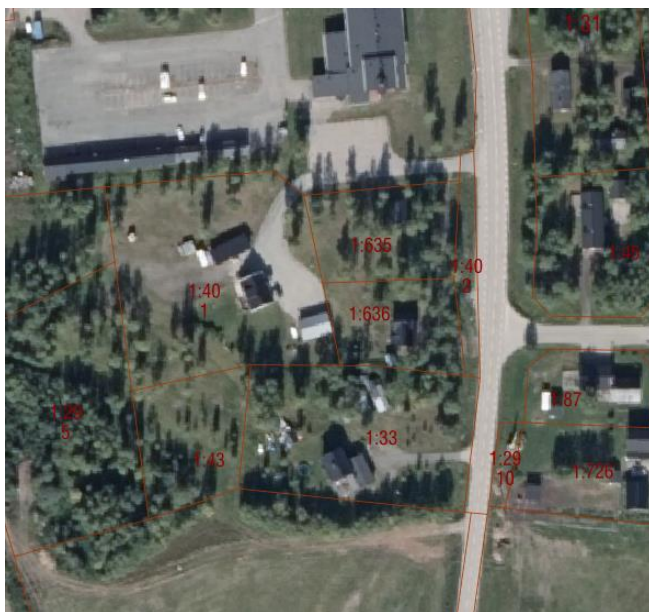
Området ligger intill befintligt turistboende med simhall, restaurang, service och handel. Det är viktigt att tillkommande bebyggelse anpassas till landskapsbilden. Höga arkitektoniska ideal bör präglade området.

Kulturmiljö

I området kring Hemavan har inte någon fornminnesinventering gjorts sedan 1983. Inventeringar som genomfördes då inriktades huvudsakligen på ytor i anslutning till sjöar och vattendrag, vilket innebär att det inte är sannolikt att det nu aktuella området genomsöktes.

Kommunens målsättning är att på olika sätt slå vakt om Hemavans speciella natur- och kulturvärlden. Kommunens bedömning är att området redan är så pass påverkat att en arkeologisk utredning inte krävs.

Natur- och terrängförhållande

Områden som inte är hårdgjorda eller bebyggda är bevuxna med gräs och björkskog. Behov av en särskild inventering av växt- och djurlivet anses inte aktuell. Marknivån i området är inte särskilt varierande.

Vy från väg E12 från söder. Busshållplats borttagen. Google maps.

Vy från väg E12 vid södra infarten till Hemavans Fjällcenter, sydvästlig riktning. Google maps.

Bild tagen 2019-07-03 på berört område i riktning mot norr. Foto: Ulrika Kjellsdotter.

Bild tagen 2019-07-03 från fastigheten Björkfors 1:636 i riktning mot nordväst. Kåtan står på Björkfors 1:636. Övriga byggnader tillhör Björkfors 1:40. Foto: Ulrika Kjellsdotter.

Bild tagen 2019-07-03 i nordlig riktning intill befintligt bostadshus på Björkfors 1:636, i bakgrunden syns förråd tillhörande Björkfors 1:635. Foto: Ulrika Kjellsdotter.

Rennäring

Området ligger inom Ubmeje tjeälddies åretruntmarker vilket medför att åtgärder som leder till avsevärd olägenhet för rennäringsen (30 § Rennäringslagen), inte får vidtas. I tidigare yttranden från samebyn anser man att det är bättre att koncentrera bebyggelsen nere i Hemavan efter E 12, istället för uppför fjällsluttningarna.

Rekreation och friluftsliv

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv (MB 3:6) och riksintresse för turism och friluftsliv övriga fjäll (MB 4:1, 2). Storums kommun bedömer att förslaget inte kommer att skada riksintressena.

Kommunikationer

Biltrafik

Området har utfart till lokalgatan som leder till p-plats vid simhall.

Parkeringsytor

Parkeringslösning ska utredas i planarbetet. Minst 1,5 p-plats/lägenhet ska anordnas.

Gångvägar

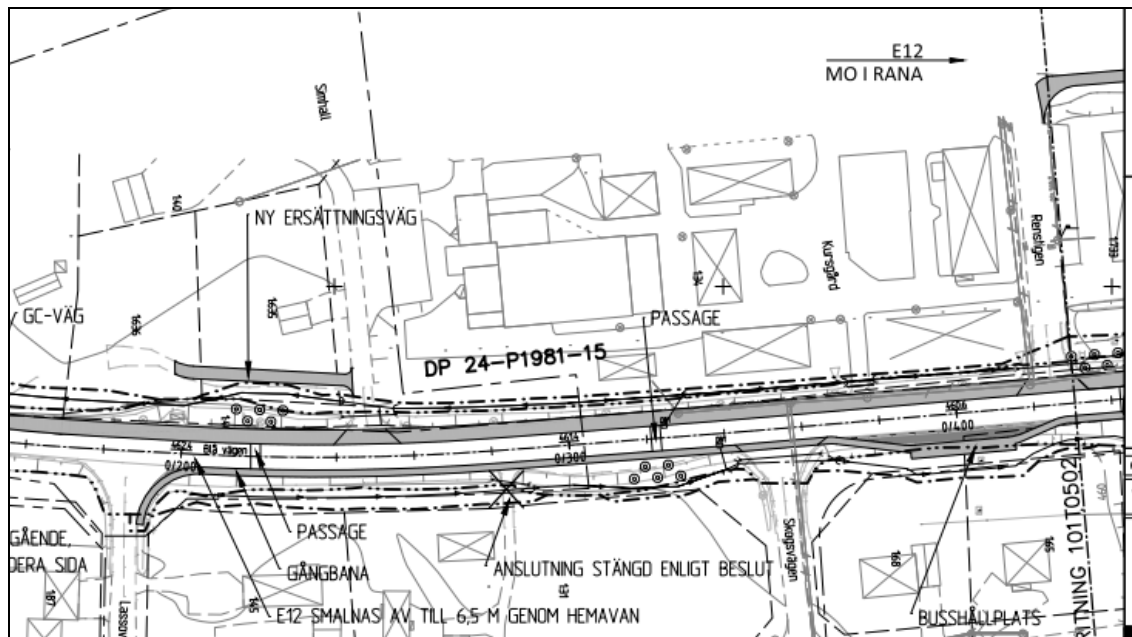
Området ligger intill befintlig gång-och cykelväg.

Trafikverket har upprättat en vägplan (*Tätortsupprustning genom Hemavan, Väg E12. Trafikverket 2016*) för delar av Hemavan. Målet med vägplanen är:

- En trygg och säker trafikmiljö – en jämn och anpassad hastighet.
- Ett funktionellt och tillgängligt vägrum – ett vägrum för alla.
- En trafikmiljö som fungerar bra vintertid med stora snömängder och många trafikanter och som bidrar till att Hemavan kan uppfattas som ett attraktivt samhälle.

Tätortsupprustning i Hemavan efter väg E12 är färdigställd.

Utdrag från Trafikverkets vägplan.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen (www.miljomal.nu).

Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft. Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i februari 2017 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats. Under 2017 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökvalitetsnormer reviderats (avseende cykeln 2010-2016).

Vattenförekomster	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Ahasjön	SE730050-146627	God ekologisk status	Uppnår ej god (Hg och PBDE)	God ekologisk status	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition)
Umeälven	SE730861-146315	Otillfredsställande ekologisk potential	Uppnår ej god (Hg och PBDE)	God ekologisk potential 2027	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition), flödesförändringar, morfologiska förändringar och kontinuitet

Grundvattenförekomst	EU-CD	Kemisk status	Kvantitativ status	MKN Kemisk status	MKN Kvantitativ status	Miljöproblem
Sand- och grusförekomst	SE730570-146353	God	God	God kemisk grundvatten status	God kvantitativ status	Inga

Samlad bedömning av MKN för vattenförekomster

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka om normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. Området kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållande på platsen bibehållas så långt som möjligt. Anläggande av byggnader och vägar innebär

oundvikligen att naturliga avrinningsförhållanden förändras men bl.a. genom lämpliga materialval och ytor för infiltration, rening och fördröjning kan denna påverkan minimeras. Dagvattenfrågan ska tydligt hanteras i kommande detaljplan.

Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen

Markradon – Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Rent generellt är höga radonhalter inte vanliga i fjällområdet. Radonsäkert byggande rekommenderas dock generellt där markradon inte undersökts.

Markföroreningar - Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Markförhållanden - Detaljplanen ska uppfylla de säkerhetsnivåer som ställs för planer och nyexploatering enligt IEG:s (Europastandarder inom Geoteknik) tillämpningsdokument. Redan bebyggda delar inom en ny detaljplan ska uppfylla de stabilitetskrav som ställs på nyexploatering alternativt måste restriktioner finnas. Eventuella restriktioner eller krav på åtgärder måste säkerställas i planen.

Omgivningsbuller – enligt 4 kap. 33a § plan- och bygglagen (PBL) ska planbeskrivningen om detaljplanen avser en eller flera bostadsbyggnader innehålla en redovisning av beräknade värden för omgivningsbuller. Det behövs dock inte redovisning om det inte anses behövligt med hänsyn till bullersituationen, vilket enligt en preliminär bedömning från Boverket och SKL innebär åtminstone 5 dBA under riktvärdena. För beräkning av bullernivåer det blir vid ett genomförande av planen kan Boverkets och SKLs skrift "Hur mycket bullrar vägtrafiken?" användas.

I förordningen (SFS 2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader anges att även buller från flygplatser inte bör överstiga 55 dBA FBN (flygbullernivå) och 70 dBA maximal ljudnivå flygtrafik vid en bostadsbyggnads fasad. Om 70dBA maximal ljudnivå ändå överskrids, bör nivån inte överskridas mer än 16 gånger mellan klockan 06:00 och klockan 22:00 och tre gånger mellan klockan 22:00 och klockan 06:00.

Vatten- och avlopp - området ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. En utredning från tekniska avdelningen krävs för att visa att befintligt ledningsnät och reningsverk klarar den ökade tillrinning som just detta planområde kommer att ge. Ett nytt vattenverk kommer att byggas i den norra delen av Hemavan och beräknas vara klart våren 2020.

Riskbedömning med avseende av farligt godstransporter på E12 – En riskbedömning krävs för att identifiera de risker avseende transporter av farligt gods förbi aktuellt planområde eftersom ny bebyggelse kommer att uppföras i närhet av väg E12.

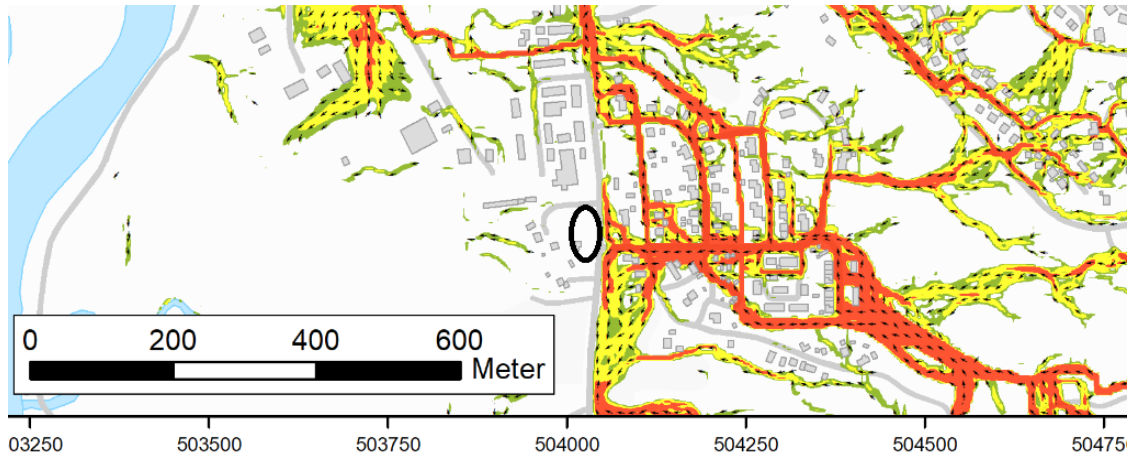
Klimatpåverkan

Utifrån rapporten *Underlag för samordnad beredskapsplanering vid höga flöden och dammbrott i Umeälven, WSP 2015-04-20* framgår att området inte berörs av 100-årsflödet.

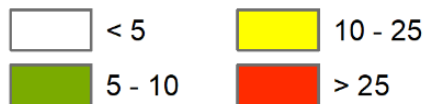
Skyfallskartering

Länsstyrelsen Västerbotten har som ett led av klimatförändringar låtit ta fram skyfallskartering för länets kommuner och tätorter (*Skyfallskartering Västerbottens län Storums kommun, Länsstyrelsen i Västerbottens län, April 2018*). Skyfallskarteringen visar hur tätorter i respektive kommun påverkas vid ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,3 samt vid ett så kallat "Köpenhamnsregn" (vilket inträffade under 2011). Studien visar maximala vattendjup och eventuell översvämningsutbredning. Den omfattar även flödesriktning och flödes hastighet.

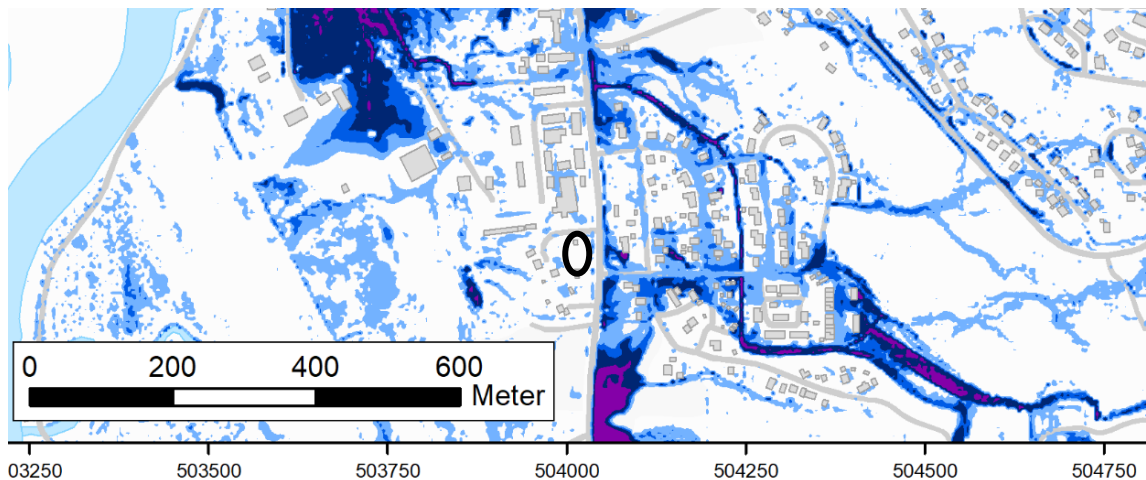

Hemavan

Beräknade maximala flöden (l/s/m) i MIKE 21 i samband med ett framtida 100-årsregn

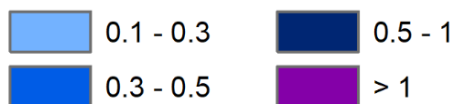

Området inringat med svart.

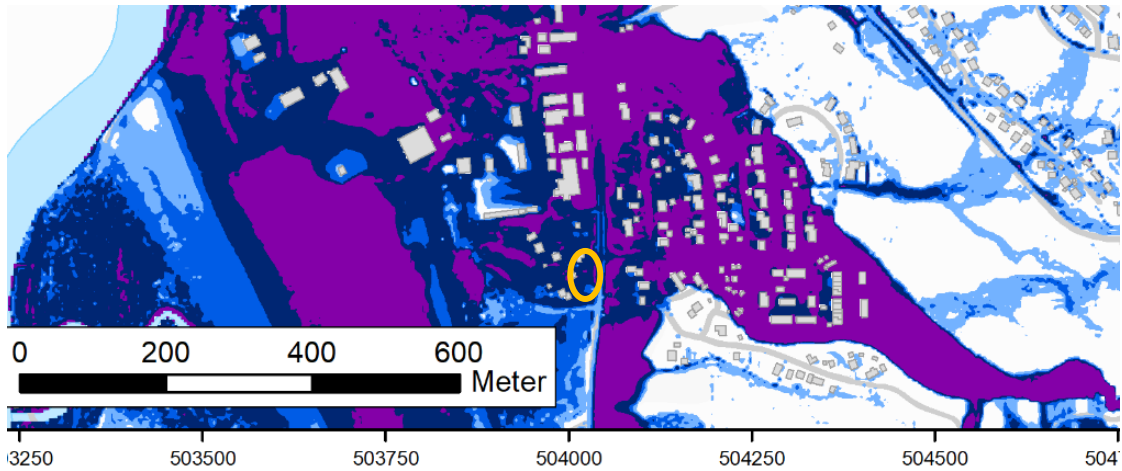

Hemavan

Beräknade maximala vattendjup (m) i MIKE 21 i samband med ett framtida 100-årsregn

Området inringat med svart.

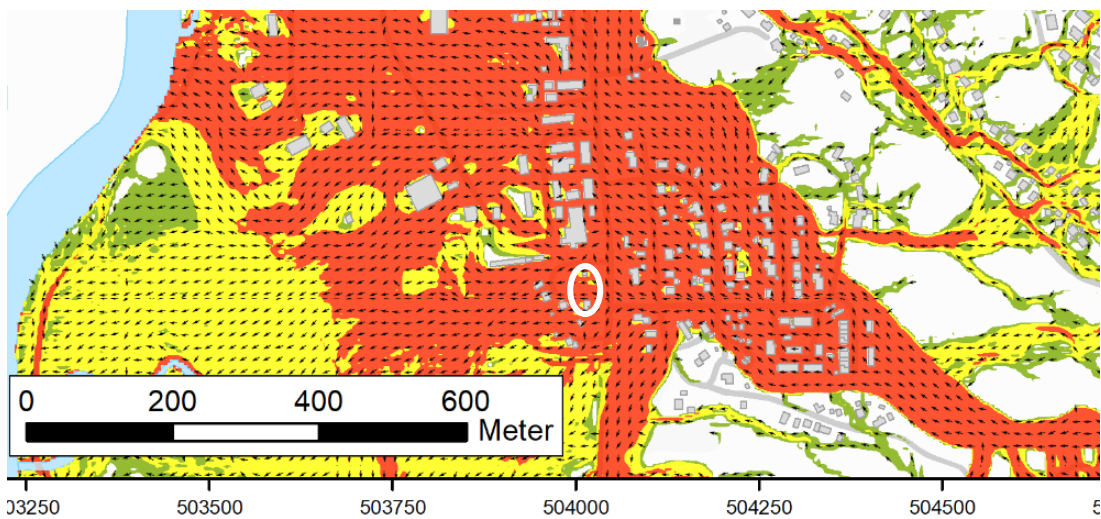

Hemavan

Beräknade maximala vattendjup (m) i MIKE 21 i samband med Köpenhamnsregnet

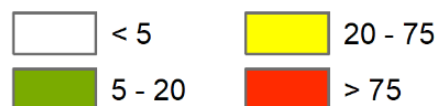

Området inringat med gult.

Hemavan

Beräknade maximala flöden (l/s/m) i MIKE 21 i samband med Köpenhamnsregnet

Området inringat med vitt.

I kommande planbeskrivning ska det redovisas de planeringsförutsättningar och de överväganden som legat till grund för planens utformning med hänsyn till förväntad klimatpåverkan. Vid behov kan särskilda planbestämmelser föras in på plankartan i syfte att möjliggöra skyddsåtgärder och förhindra olämplig markanvändning. Planen ska dock inte göras mer detaljerad än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med planen.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Myllrande våtmarker
11. Levande skogar
12. Ett rikt odlingslandskap
13. Storslagen fjällmiljö
14. God bebyggd miljö

Bedömningen är att miljömålen kommer att beaktas och att dessa inte kommer att beröras negativt.

Medverkande tjänstemän

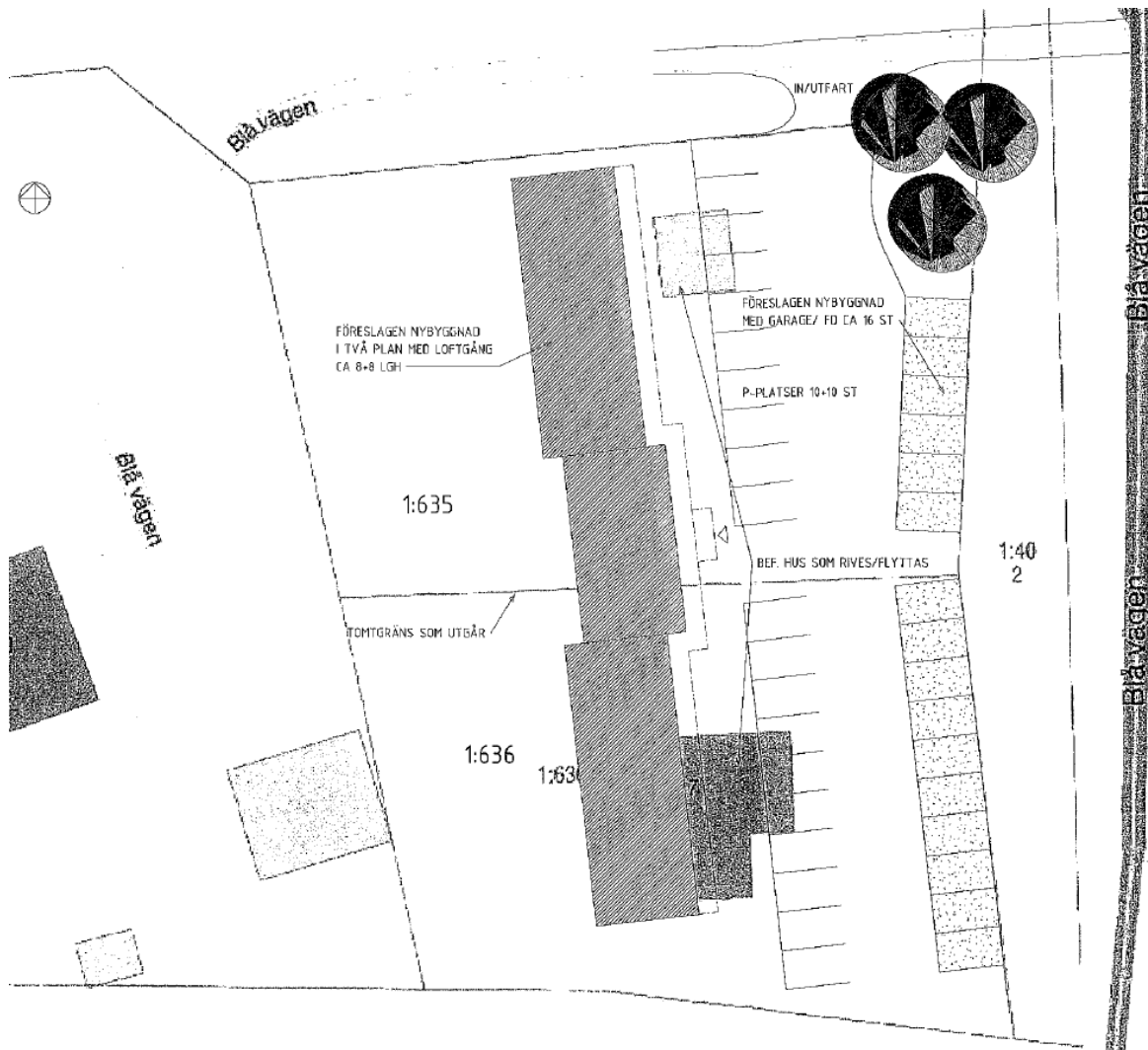
Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare,
Ulrik Norgren, planerare/byggnadsinspektör,
Mattias Åkerstedt, miljö- och samhällsbyggnadschef och
Anna Svingfors, miljöinspektör.

Ulrika Kjellsdotter
Planhandläggare
Telefon: 0951-140 71

Bilaga 1

Exploatörens tidiga skiss över förslag på placering av nya bostäder

Bilaga 2

